

יפעת מידע תקשורת

הירקון 3 בני ברק, מגדלי LYFE בניין B טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

93548808-5	25/03/2025	מעריב - המגזין	עמוד 1	1/2	25.53x34.19
זיכרון בסלון - ציון יום השואה - 52640					

יום שלישי | כ"ה באדר תשפ"ה | 25.3.2025

המגזין

מעריב

ישראל במלחמה

קסם המוסקה
פסקל פרץ-רובין | 07

"אפשר לקום מעפר"

במסגרת מיזם "זיכרון בסלון" נערך בתחילת השבוע מפגש מרגש ומעורר השראה בין שורד השואה אביגדור נוימן לחמישה משורדי הנובה, ששמעו ממנו כיצד ממשיכים הלאה, איך חיים עם הכאב ומאיפה לוקחים את הכוחות

אילנה שטוטלנד | 04

93548811-9	03/2025	מעריב - המגזין	עמוד 4	2/2	51.96x37.81
זיכרון בסלון - ציון יום השואה - 52640					

ישראל במלחמה

"תראו מאיפה באתי, ובכל זאת יש לי חדות חיים"

אביגדור נוימן, שורד שואה בן 93, פגש במסגרת מיזם "זיכרון בסלון" חמישה משוררי הנובה וסיפר להם על האובדן, על ההתמודדות, על התקומה – ועל ההשוואות בין השואה ובין 7 באוקטובר: "בשואה לא יכולנו לעשות כלום. ב־7 באוקטובר קרה אסון, הכוח שלנו לא היה במקום"

אילנה שטוטלנד | צילום: פאולינה פסימר

"אני אומר לכם, שורדי הנובה: תראו מאיפה באתי, מאיפה צמתי. מגיל 12 וחצי הייתי ללא בית, חוויתי רעב, עברתי את אושוויץ. הייתי שם, עברתי שכול, ראיתי איך רוצחים את שים, ובכל זאת אפשר לקום מעפר. תראו את חדות החיים שלי. אתה לא שוכח, זה נמצא בתוכך, אבל אתה מאפשר לעצמך לחיות" – כך אמר שורד השואה אביגדור נוימן בן ה־93 במפגש מרגש עם חמישה משוררי הנובה. החיבור הזה התקיים ביום ראשון במסגרת מפגשים של מיום "זיכרון בסלון" עבור שור

"אני לא מספר היסטוריה, אלא חי אותה". המפגש

מנהלת קשרי ממשל ושותפויות בעמותת קהילת שבט הנובה. "אנחנו מאמינים ששורדי השואה שעברו את הנורא מכל יכולים לתת פרספקטיבה אחרת וכוח להמשיך".

כאוס של רגשות

חמישה משוררי נובה הגיעו לשמוע את נוימן. רובם איבדו במסיבה חברים קרובים. לקראת המפגש, שעסק בכוחו של הזיכרון, בהתמודדות עם טראומה וביכולת להמשיך הלאה, היו להם לא מעט שאלות. "שואה היא חלק מההיסטוריה של משפחתי. מאז שאני ילדה אני רוצה לשמוע עוד, לדעת". אומרת הילה פקליר, 27, מאורנית. בפסטיבל היא עברה כברמנית, בבעת התקפת חמאס גמלי טח מהמקום רוצה 20 קילומטרים עד שהגיעה למושב פטיש. "עד היום אני מטופלת באופן קבוע. שנה וחצי אחרי 7 באוקטובר עדיין לא חזרתי לשוק העבודה, רוב הדברים שאני עושה הם בהתגברות", היא מספרת. "יהי מעניין אותי לשמוע מאביגדור איך לומדים לחיות עם זה, מאיפה לוקחים כוחות, כמה משתפים או לא משתפים את המשפחה". "אני בתקופה לא קלה", מודה דורון מוזר חי, 26, מכפר סבא. "בהתחלה חשבתי שלהיות אקטיבי ובשליטה זה מה שעוזר לי, אבל אחרי שנה וחצי התחלתי להרגיש לא אני. התחלתי להיות לחוץ, דרוך. רק לאחרונה התחלתי

לשים את הפוקוס על עצמי". מורחי, נכד לשורדי שואה, הוא מרדכי במי כינה קדם צבאית. בנובה הוא פינה פצועים וניצל, לרבריו, בעיקר בזכות השגחה עליונה. עוד באתו יום הוא החליט להתגייס למיר לואיס: "מהמסיבה נסעתי לבסיס. להמתי עם סיירת גבעתי. הערפתי לעבור מתחושת חוסר אונים לעוצמה. במקום ללכת לטיפולים, או הביתה, רציתי להיות בשליטה, בפעולה. מאי כיגדור, שעבר את הנורא מכל, הייתי רוצה לקבל השראה וכלים להתמודדות. אולי יש לו תבונה וחוכמת חיים שיעזרו לי לקבל כוחות". "זה התמודדות ימיומית, מאוד קשה לצאת מהטראומה", מעירה מאיה איווצ'ייב, 30, מיפ, שכיום עוסקת בהסברה. עד 7 באוקטובר היא הייתה מנהלת פרויקטים בתחום הנרסה. במסיבה עברה כסלקטורית, וגם היא ברחה 20־ קילומטרים ברגל עד שהגיעה למושב פטיש. השואה, איווצ'ייב אומרת, היא נושא הקרוב לליבה: "סבא וסבתא שלי ניצולי שואה מרוסיה. שמעתי מהם המון סיפורים. בזמנו אנשים התביישו לדבר על השואה. ועכשיו יש תיעוד מ־7 באוקטובר, הכל מצולם".

"זה כאוס של רגשות, ועם זה הכי קשה להתמודד. ממש כל דקה עצב, שמחה, כעס, תסכול, תקווה", מתארת ג'וד קוטלר, 33, מאסרוד, שכרנע, לרבריה, מנסה לחזור לחיים, לומדת צורפת ונמצאת בקבוצת החונכים של שבט קהילת הנובה. מהמסיבה, שבה היה לה רובן

תכשיטים, היא חולצה בזכות בן שמעוני ז"ל, שנרצח במקום. "המחבלים כננסו, אני ברחתי לצד השני, הוא היה שם, וזה היה המלך. בן חליץ אותי בין הראשונות, בשעה 8:15 לבאר שבע", היא מספרת. "גם אבא שלי שורד שואה, אז מעניין אותי לשמוע, להתעניין. הייתי כמה פעמים במסעות כפוליו. בעיקר מעניין אותי לשאול את אביגדור איך ממשיכים, איך מסביירים מה שעברתי לאנשים שפחות מבינים. איך מספרים את הסיפור בלי שיהרגישו שאני קורבן כי אני לא מרגישה ככה וגם לא רוצה להרגיש ככה. אני באה לספר את הסיפור שלי במקום של עוצמה וכוח".

"בין שאשאב כוחות מהשיחה, ובין שאחיה מוקסמת מהאדם – בשני המקרים אני עפה על הרעיון", אומרת אושר דניאל, 23, מגבית אולגה, שכרנע נמצאת בחזרות כשחקנית להצגה בנושא 7 באוקטובר וגם עובדת על פורדקאסט בשם "שיחות עם גיבורים". דניאל שרדה אחרי שנמלטה מהמסיבה כשמחבלים יורים על רכב שבו הייתה. בהמשך היא ברחה רגלית והסתתרה כמה שעות בשטח. "היום אני עושה דברים שאני אוהבת, אני שחקנית, אנשים יכולים להסתכל מהצד ולהגיד 'היא עברה את זה', אבל הלב שלי שבור", היא מתוודה. "מעניין אותי איך אביגדור התמודד אחרי השואה, מה היו התחושות שלו, איך הצליח להתמודד עם החיים, איך מצליחים להיות אחרי הרבר הזה. מעניין אותי מהם הכלים הפי

אתה לא משתגע כי

אתה עוסק בדברים אחרים, וגם לא מרחם על עצמך". נוימן במפגש עם שורדי הנובה. למעלה מימין: איווצ'ייב, קוטלר ומורחי. למטה מימין: דניאל, נוימן ופקליר

והאחים שלך יוצאים משם'. חיינו בתנאים של רעב וקור". בהמשך הועבר נוימן למחנות מאוטהאוזן וגונצקירכן, יצא בצעדת המוות ושוחרר על ידי הצבא האמריקאי ב־4 במאי 1945. אחרי המלחמה הוא גילה שמכל משפחתו שרדו רק הוא ואחותו הגדולה. נוימן עלה לישראל ב־1947. הוא התחתן, נולדו לו שני ילדים, נכד דים, מעל 40 נינים וחמש אחד. "כשהמלחמה הסתיימה הייתי בן 14. ואז העצב והריכאון התחילו להשתלט", הוא מתאר. "זו תחושת פליטות, ואין גם מי שינחה אותך. אני מרגיש שליחות לספר את הסיפור שלי, ואומר לכם: לא שוכחים מה שקרה, הזיכרונות נשארים. אבל לא לתת לדיכאון להשתלט. עם ישי ראל חי".

משתתפי הפגישה מקשיבים בשקט לנוימן, ולאחר שהוא מסיים לדבר מניעות השאלות.

דניאל: איך לא משתגענים אחרי שעברתם כזה דבר?

נוימן: "אתה לא משתגע כי אתה עוסק בדברים אחרים, וגם לא מרחם על עצמך. תראו מאיפה באתי, ובכל זאת יש לי חדות חיים. בניתי משפחה לתפארת. גם אתם, היו וקופי קומה, האמינו במדינה. הצבא עשה שגיאה, אבל אחר כך קם".

קוטלר: אבא שלי שורד שואה. הוא לא מדבר על מה שעבר. אני תמיד הייתי אדם זורבל, ואחרי 7 באוקטובר לא הצלחתי לדבר על מה שעברתי. בשהתחלתי לדבר, הסתבר לי עליו כעל מסכנה. פתאום אני מבינה את אבא שלי. איך אתה הצלחת לדבר על זה? נוימן: "את לא מסכנה, אף אחד לא צריך לרחם עליך. החיים יובילו אותך קדימה. לא שוכחים מה שהיה, אבל צועדים עם החיים קדימה".

איווצ'ייב: להבדיל מתקופת השואה, בשאנשים נמלטו מהנובה חלק גדול מהם רץ עם כליפונים, תיעד את ההרברים. מה יעזתך על כך?

נוימן: "טוב מאוד שאנשים תיעדו. זו הרי היסטוריה. זה גם תיעוד לכל מכחישי הטבח". פקליר: אתה חובש כיפה. לא הייתה לך מחשבה בכל הקשור באמינות אחרי השואה? נוימן: "דווקא האמונה עזרה לי. הייתי בטוח שהשם יעזור".

מורחי: לחמת במלחמות ישראל. אחרי השואה לא הרגשת שאת שלך כבר עשיתי? נוימן: "אני אפילו לא מווגל לתאר איך הרי גשתי כשלבשתי מדי צה"ל. אלה היו מדים של המדינה שלי, של הצבא שלי. אני גאה שהייתי חלק מהמדינה הזו".

נושא ההשוואה בין 7 באוקטובר לשואה עולה לקראת סיום. "כשראיתי את החטופים חוזרים, את אלי שרעבי, אהרן בן עמי ואור לוי, בכיתי. ככה שחררו אותנו", אומר נוימן. "אבל אנחנו בשום אופן לא בשואה. בשואה הלב מיליונים בלי האפשרות להתגונן. בשואה לא יכולנו לעשות כלום. ואילו ב־7 באוקטובר קרה אסון. הכוח שלנו לא היה במקום".

"ממש נתת לי השראה", מסכמת דניאל. "הסיפור שלך למדתי שיש תעיד לפנינו שאלוהי אלהנו עם נרדף, אבל אלהנו מנצחים". • ניתן להירשם להתארחות או לאירוח באירועי "זיכרון בסלון" באתר "זיכרון בסלון"

כשהמלחמה הסתיימה הייתי בן 14. ואז העצב והדיכאון התחילו להשתלט. זו תחושת פליטות, ואין גם מי שינחה אותך. אני מרגיש שליחות לספר את הסיפור שלי, ואומר לכם: לא שוכחים מה שקרה, הזיכרונות נשארים. אבל לא לתת לדיכאון להשתלט. עם ישראל חי!"